

Glasul Satelor

Gazeta Partidului Țărănesc

ABONAMENTUL: Pe un an 50 Lei; pe jum. an 26 Lei; pe trei luni 14 Lei; pe o lună 5 Lei. — Pentru America 3 dolari pe un an. —

APARE IN FIECARE DUMINECĂ, SUB ÎNGRIJIREA UNUI COMITET.

Editor și redactor responsabil: Dr. VICTOR HOTĂRAN. — REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: — Arad, Bulevardul Carol Numărul 37. —

Funcționarii.

Există o criză gravă a funcționarismului. Dar ea există și aiurea. Aiurea ea constă în înmulțirea funcționarilor, cari costă mult și, mulți fiind, mă îngreuează și mersul afacerilor. La noi ea constă în mulțimea de funcționari în Regat, în puținimea lor în provinciile unite și micimea salariilor cari se plătesc și în Regat, și în provincii. Aiurea criza este bugetară și tehnică; la noi este și etică sau morală. La noi este deci mai gravă, decât în Europa cea cultă.

Cauza multimei funcționarilor din Regat a fost și este încă Statul centralist. Puterea era la centru; ministrul, robul partidului, era puterea, iar el numea slujbași cum cerea partidul nu numai cum cerea interesul Statului; și cum existau două partide istorice, numeau mereu și ministri liberali, și ministri conservatori. Centralismul a fost instrumentul păcătos al înrăutățirii administrative și al crizei de-acum a funcționarismului. Un motiv mai mult ca centralismul să fie dărâmat prin viitoarea Constituție și prin viitoarea reformă a administrației.

Pentru că, dacă nu se vor suprima cauzele care au adus în viața funcționarilor marea turburare și omorâtoarea tristea de astăzi, nici o îndreptare deplină, definitivă nu va fi cu putință. De aceea leacul desăvârșit nu va fi Statutul funcționarilor, ci — prevederile constituționale, care să facă imposibil orice bun-plac ministerial, orice obraznică influență a partidelor.

De aceea, deși nu suntem regionalisti paten-

tați, noi cerem o descentralizare și a numirilor funcționarilor, a căror alegere și soartă nu trebuie să mai atârne de superficialitatea și intrigăria birourilor bucureștene, ori de raporturile „de partid” ale prefectilor (adeseori câini orți proști), ci de o recomandare venită din partea unei comisii regionale, cu răspundere colegială, cunoscutoare a teritoriului descentralizat și a oamenilor cari se mișcă în el și aspiră la administrarea lui.

Ministrului i-ar lua astfel prilejul de-a mai contribui la nenorocirea administrației; ministrului i-ar rămânea, în acest caz, rolul mecanic, de-a obține iscălitura regală pe un decret ori de-a și da propria iscălitură aprobând numirile cerute de oameni experți și imparțiali, nu de Cațavencii partidelor.

La elaborarea Constituției și a reformei administrative funcționarii vor avea, asadar, datoria de a priveghea ca chestiunea lor să fie rezolvită în cel mai demn chip pentru ei, în cel mai folositor pentru Stat.

Aceasta nu va exclude, ci, din contră, va asigura primirea de nou a unui Statut care să reguleze munca și retribuția funcționarilor.

Retribuțiunea trebuie să asigure funcționarilor un traiu demn și puțința de a mijloci și familiei lor același fel de traiu. Demnitatea Statului nu poate fi reprezentată prin slujbași calici-de-profesune, siliți să intre la târguiești cu clienți birou-

rilor, mutarnici, și chiar pungăși. Retribuția, suprimând grijele și ispita trebuie să asigure corectitatea și dreptatea fiecărui funcționar. De aceea pentru retribuția deplină și suficientă funcționarii sunt dator să dea o luptă biruitoare.

Cantitatea de muncă, cerută în schimb, trebuie să fie cu puțință; adică: Se poate cere numai atâta muncă câtă poate fi împlinită bine. Funcționarul oboșit, căscând, amețit de cifre, chibzuel și hotărâri, nu poate face muncă bună. Organismul lui trebuie erutat, în interesul producției serioase. Munca, deci, nu trebuie să istovească, ci — dată fiind monotonia ei — trebuie să încerce a fi cât mai recreativă.

O reformă, în înțelesul ideilor generale expuse mai sus, nu o poate face decât un cap deschis, sprijinit de capete deschise și de inimă — bună. Funcționarii și-au făcut datoria către Stat și către sine; ei au vorbit; au făcut propuneri pline de pricepere și de bun simț. Acum rămâne să vedem dacă Statul cucerit (deocamdată) de un partid, va găsi printre conducătorii săi acele inimă bune, acele capete luminate și pe acel ministru hotărât, care să sfârșească odată bine o chestie tratată până acum așa de rău? Dacă nu-i va găsi, va fi vaj de țară! Va fi vaj de — țară, deoarece ea nu va putea să ajbă, nici în viitor, acel mult dorit corp ales, bine selecționat, care să-i înțeleagă interesele și să-i le îngrijească cu devotament, cu iubire, acel corp de funcționari toți patrioți, nu simpli salahori amărâți.

Din toate motivele arătate, țăranii privesc și sprijinesc cu simpatie mișcarea funcționarilor.

G. Bogdan-Duică.

Vlad Tepeș și hoții.

Înainte de a veni Domn al Țării Românești, vestitul Tepeș-Vodă, se înmulțise hoții de codru și drumuri, cum s'au înmulțit acum la noi, cei de oraș.

Venind el Domn, și văzând că prin spânzurătoare nu poate îmbunătăți societatea, se hotărî la o pedeapsă cu moartea mai sdravănă, băgarea vinovaților în teapă de vii. — Zis și făcut.

Ca prin minune țara a scăpat de hoți și de tâlhari, așa că lumea chiar dela țară, stătea cu ușile deschise, ținea mărfurile pe drumuri, și nimenea nu mai îndrăsnea a le fura, — chiar și cel ce găsea o sumă de bani și nu o înștiința autorității, și deci o ascundea, era socotit faptul ca furătură, după legile nescrise (obiceiurile juridice ale poporului român) și era bagat în teapă.

Asa bunăoară un mahalagiu din Târgoviște — căci capitala Țării Românești atunci era acolo — a găsit o pungă cu 500 bani roșii (de aur) pe uliță. Se gândi, se răzgândi gășitorul, că era om nevoieas, sărac, și cu o droaie de copii, a dat norocul peste ei. Răspândi totuș șvonul în mahalaua sa, că a găsit o pungă cu acei 500 bani roșii, dar că, el dorește să-s rețină 100 bani roșii, crezând că pierzătorul va fi un om cu inima bună și și-i va împlini dorința, neîndreptățită dar omenească. După câteva zile se prezintă la el pierzătorul, și-i ceru punga.

— Da! în adevăr am găsit punga cu 500 bani roșii, dar știți condițiunea ca să-mi rămână și mie

100 bani roșii, că sunt nevoieas, și cu un car de copii.

Cum? Mizerabile! îndrăznești față cu ordinele lui Vodă, să și minți, eu am pierdut 600 bani roșii..

— Nu e adevărat, jur pe Sfânta Cruce și pe Dumnezeu! meu.

— Asa?, hai la Vodă, la judecată, și-ți vej găsi pedeapsa tepei!..

La Curtea lui Vodă Tepeș, era multă lume adunată, că era zi de judecată a gâlcevilor, înaintea Înaltului Divan Domnesc, pe care El îl prezida. La sfârșit, se anunță lui Vodă și cazul nostru. Se prezintă amândoi:

Vodă oboșit, că era cea din urmă gâlceavă ce avea de judecat, întrebă pe pârător... cum stă afacerea.

— Uite! Măria-Ta, zilele trecute am pierdut o pungă cu 600 bani roșii, și gășitorul acesta zice că a găsit numai 500 bani roșii, ba pretinde dela sine putere, ca să reție 100 bani roșii, că e sărac.

— Gășitorul, răspunse, că în adevăr a pretins ca răsplătă 100 bani roșii, dar jură înaintea lui Dumnezeu și a Măriei Sale, că a găsit numai 500 de bani roșii.

Măria Sa, Tepeș-Vodă, se adresă pârătorului.

— Tu! dute și caută pe acela ce a găsit cei 600 de bani roșii, a același ce i-a pierdut, și-i vej aduce înaintea mea!..

— Iar tu! gășitorule, ia punga cu tine, și dute de caută pe acel ce a pierdut punga cu 500 lei bani roșii.

Frumoasă judecată, fără legi și paralegi ca astăzi... ori, câtă merita teapa din hoții noștri oficiali, comerciali, particulari, cari acum s'au înmulțit la orașe, iar la țară a cam pierit, că s'au apucat și ei a fura mai nobil, nu cu băta și la drumul mare, ci prin cântălării, prin înșelăciuni, falsuri, în acte publice și private și alte obiceiuri nou nelegiuite escroco-orășenesti!

O! Vino! Vino! Tepeș-Vodă... unde ești Măria-Ta? Vino, și curăță țara de tâlhari și mântuiește poporul Țării! Tâlharii fiind acum mai mulți oficiali decât particulari.

GEORGE G. MAXIM.

Târziu...

În luncă, und' se'mbiș miresme
Cărări azi nu mai se'mpreună...
Pier zilele senine
Se duce voia bună!..

Vișări de lună argintate
S'au stins în asfințit de soare,
Mor florile de lămâită
Și plâng în vale trei izvoare!..

Iar vremea ni s'a dus pustie,
În haină neagră de sihastră,
Perândând boabe de mătâni
Și pomenind iubirea noastră.

G. S. MURES.

Azi mie, — mâine ție!

— Sau: tactica curloasă a d-lui N. Iorga. —

Cetitorii noștri au putut afla din cele publicate până acum în coloanele acestei gazete despre străduințele ce se depun din partea șefilor partidelor din stânga (opozitie) pentru încheierea unei tabere puternice care să înceapă — la vremea potrivită — campania de răsturnare împotriva guvernului liberal.

Această înțelegere e pe cale de a se înfăptui. Singurul care e de altă părere este d. N. Iorga.

În vanitatea sa, d. Iorga s'a întovărășit cu takistii pentru a avea puterea. Însă, pentru a dobândi puterea opoziția Nr. 2. (cum o numește d. Iorga) ne arată, prin peana dlui Iorga, o tactică foarte comică, dar necinstită: „Să nu răsturnăm guvernul, ci să-l lăsăm să se compromită, pentru ca în viitoarea opoziție, partidul liberal să nu mai aibă puterea, pe baza competențelor, ce posedă.”

Cu alte cuvinte: „Să-i lăsăm și noi pe ei, ca — la rândul lor — să ne lase și ei pe noi, când ne-o veni rândul!”

E împede: opoziția Nr. 2. (a dlui Iorga) are tot interesul să facă o opoziție plăcută guvernului, pentru ca d. Brătianu, prin tragerea sfîrșitului, să ajute pe d. Iorga și pe takistii în clipa când ar fi chemați la cârmă.

Dar tactica preconizată de d. N. Iorga și de takistii, este nu numai necinstită și păgubitoare țării, ci de-a dreptul anormală pentru împrejurările de astăzi. Toată lumea știe, — și d. Iorga a recunoscut-o — că partidul liberal a fost adus la putere printr-o lovitură de stat aproape fără pereche.

Atunci: în fața cui să se uzeze (roadă) guvernul? În fața poporului, care nu l-a voit și care nu l-a votat? E ridicol, ori, poate în fața acelui factor constituțional, care a hotărât chemarea d-lui Brătianu? Atunci, procedul este de-a dreptul bizantin.

În urma acestor lămuriri, deseobirea dintre cele două opoziții este împede. Deoparte, avem opoziția adevărată, democratică, care spune: Guvernul Brătianu este nepopular, nepuținios și necorespunzător, deci trebuie răsturnat cu o oră mai de vreme.

De partea cealaltă, avem opoziția plăcută a d-lui Iorga și-a takistilor compromiși, opoziția Nr. 2, care zice: Guvernul Brătianu este nepopular și incorect, dar — cu toate acestea — trebuie lăsat „să se uzeze”, chiar dacă se uzează în paguba țării, numai cu condiția ca — atunci când vom fi și noi la guvern — partidul liberal să ne acorde aceeași păsuire.

Aceasta este socoteala mărturisită a d-lui N. Iorga, și fiind că Partidul Național din Ardeal n'a primit tovarășia rușinoasă, pe care le-o oferea d. Iorga, — și nici tactica imorală, pe care o impunea d. Iorga, — fostul apostol a adresat ardelenilor epitetul, violent de „popor de brânzari!”

Aceasta este oglinda politică de astăzi. Prezența d-lui Iorga în Parlament, ales de jandarmii d-lui Văitoianu, va fi pe deplin lămurită.

În numărul viitor al gazetei vom arăta a doua față a planurilor liberale.

O nouă afacere liberală.

Urmându-și opera de acaparare, liberalii pun mâna pe toate izvoarele de bogății ale țării acesteia.

Astfel, Banca de Ilfov, condusă de d-nii Nicolescu-Dorobantu și C. Filitis, neamuri apropiate ale d-lui Brătianu, a câștigat concesiunea pentru sindicatul marilor proprietari, a tuturor magazinelor pentru depozitarea cerealelor de pe toate liniile ferate. Nimeni de aci înainte nu mai poate să facă export de cereale, de cât sus numitul sindicat cu banca sa, el având la îndemână magazinele... „Familia” își urmează opera de acapararea până în cele mai aruncate unghiere ale Statului.

Legea de expropriere luase oare cum firul (ghinda) din gura grăsunilor liberali — mari proprietari — acestia însă nu se dau bătuti. Au pus pe altă cale mâna pe bogăția ogoarelor noastre, înlesniți fiind de către guvern.

Jocul cu ridicarea închipuită a leului, dar destul de folositoare pentru speculanți, ajută destul de cîștigător acțiunea de gârăduire a bunurilor țărănești.

Datorită creșterii valutare, cerealele (bucatele) vor fi cumpărate ieftin de la țărani, și mai târziu când prin același joc închipuit de bursă leul va scădea, cerealele vor fi vândute scump. Cine va câștiga? Sindicatul marilor proprietari. Cine sunt păgubasii? Nimeni alții, decât țărani.

Din Banat.

Liberalii incolțesc Comunitatea de avere din Caransebeș.

În cercurile bănațenilor nu se vorbește astăzi de altceva decât despre alegerea dela Comunitatea de avere a reg. 13 grănteresc din Caransebeș. Abia venit la putere guvernul liberal a sters în mod nelegal comitetul și-a suspendat președințele, pe d. inginer Simu, fost deputat averescan. Suspendarea aceasta nu s'a făcut pentru cine știe ce cauze grave, ci la cererea unor deputați liberali (dr. Cornean, Orzescu, dr. Biberea, I. Conceatu), cari voesc să ocupe cu orice preț și aceste locuri.

Toată lumea bănațeană e mâhnită contra guvernului care vrea să pună mâna pe această avere pentru băncile sobolanilor.

Faimoșii deputați Conceatu și protopopul Pepa fac totul ca să reușească oamenii lor. Tin secretari prin cari amenință pe locuitori că în caz dacă vor lucra contra lor li se vor lua livezile și pășunatul, etc. singurele mijloace de existență, iar dacă vor merge cu ei vor fi scutiți chiar și de dări (grozave minciuni). Candidații la președinție sunt foarte mulți. Comisarul guvernului susține candidatura profesorului și deputatului liberal Orzescu.

Întreaga opoziție, în frunte cu înflăcăratul luptător țărănist din valea Almăjului, Romul Boldea, s'au unit în jurul candidaturii generalului de divizie Domășneanu. Candidatul guvernului nu va putea reuși decât numai prin fraudă.

De astădată însă, ca și la alegeri, guvernul stă în față cu poporul, cu țărănimia, care nu se va mai lăsa înșelată și furată cu altădată.

Cum se face improprietărea în Bihor?

Ca o nouă dovadă despre felul cum se face improprietărea la noi, publicăm mai jos amănunte interesante despre zelul de îmbogățire unei:

În județul Bihorului constituția spre a specula interesele țărănilor.

Ca agronom regional la Salonta a fost numit un oarecare Iacob-Niște, care în aceeași vreme și administratorul moșilor baronești Liptay. Și zice, d. agronom Niște însărcinat de Stat să apere interesele celor cu drept de a primi mânt, va face împărțirea moșiei stăpânei sale, baroneasa Liptay. Se pare sigur, că d. Niște a primit slujba de agronom regional numai pentru că să poată mântui interesele stăpânei sale, ceea ce de altfel, se dovedește și prin faptul, că fiind concediu și primind vestea despre începerea lucrărilor de împărțire a moșilor baronești Liptay, d. Niște și-a întrerupt concediul și s'a prezentat într'un suflet la comisiune.

Dar pentru o mai bună sprijinire a intereselor sale, d. Niște a înființat, cu ajutorul marilor proprietari, cooperativa „Agraria”, aducând în consiliul de administrație pe d. Petrini, directorul general al improprietărei (Cluj), general Iliescu-Turtucaia (deputat în Bihor) și unii liberali locali, cari să-l poată și sprijini la nevoie d. Niște a rămas, se înțelege, directorul cooperativei.

Albetea dîntilor și-a arătat-o d. agronom cu prelejul improprietărei organizată pe moșia dlui L. Schwarz din Cefa. Aci, țărăni au cerut judecătorului să suspende exproprierea deoarece ei s'au învoit cu proprietarul să le vândă moșia pe prețul de 1800 lei jugărul.

D. judecător a observat mediat, că învoiala este păgubitoare pentru țărani. Socoteala era simplă: dacă moșia este expropriată de Stat proprietarul capătă 1 milion 265 mii 400 lei, pe când din vânzarea de bună voie, d. Schwarz primea o sumă de 3 mil. 79 mii 300 lei, deci un câștig curat de peste un milion și jumătate lei.

D. judecător intrând în vorbă cu unii dintre țărani, cari primiseră învoiala, a aflat că proprietarul moșiei le-a spus că nu le poate vinde mai ieftin moșia, deoarece trebuie să plătească comisiunea suma de 500 mij lei.

În fața acestei vădite păcăleli pusă la cale împotriva țărănilor, printr'un raport secret d. judecător a cerut să nu se aprobe contractul de vânzare. Ca urmare, d. judecător a primit porunca să facă improprietărea conform legii.

Banda, în frunte cu d. agronom se fac lupte și punte pentru aprobarea contractului. Au pus delegații sateștilor să apeleze în contra neprimirii contractului de vânzare (apelul fiind scris cu mâna și în cancelaria dlui agronom), vărând în capul țărănilor ideea, că pământul nu se va împărți nici peste 5 ani, că lotul de împărțire va fi număr de 2 jugăre, că dacă se va îndrepta granița Cefa va cădea din nou în Ungaria, vor da inapă proprietarilor pământurile expropriate afară de cele vândute prin bună învoială.

D. agronom a plecat cu contractul spre bare deadreptul la Cluj.

Vom vedea ce se va hotări la Cluj.

Cerem o grabnică cercetașe pentru îndepărtarea dlui agronom Niște din comisia agrară, fiind în slujba baronești Liptay la moșia acestora dela Tamașda și cerem să se facă deplină mină în afacerea vânzării dela Cefa.

Ce-i mai nou în politica din lăuntru ?

* Fruntașul nostru d. dr. N. Lupu a plecat Duminecă seara într-o călătorie în America. Cu acest prilej numeroși prieteni personali și politici ai dlui Lupu, printre care și d. I. Mihalache apoi gazetarul dela „Aurora” s'au întrunit la o masă de despărțire. S'au rostit calde urări de reușită dlui dr. Lupu în călătoria ce dsa face peste Ocean. La gară i-s'a făcut manifestații însuflețite.

Din parte-ne dorim ca lubitul nostru fruntas să meargă cu bine și să se întoarcă sănătos. Dela o vreme tot mai mult se vorbește despre o schimbare în guvern. Astfel se vorbește, că ministru al Ardealului va fi numit d. Gh. Trișon, av. în Bistrița. Ministrul justiției d. I. Th. Florescu va ieși sigur din guvern, iar între dlui Mosoșu și Cosma se dă o luptă serioasă pentru rămânerea în guvern, deoarece d. Ionel Brătianu nu vrea să vnaie în guvernul dsale decât un singur ministru ardelean.

Din Timișoara n' se scrie:

In urma înțelegerilor stabilite între membrii comisiei pentru hotărârea graniței româno-jugoslave, încă 11 comune vor fi alăturate României.

Jugoslavia a primit comunele Gaiul-Mare, Surian și Crivabara; în schimb noi am luat comunele curat românești: Comloșul-Mic, Pustiș, Beba-Veche, Checia și alte șapte, mai mici și cu populație amestecată.

Luni dimineața a sosit la Arad ministrul agriculturii d. Constantinescu cu mare suită. Dela Arad d. ministru a plecat la Chișineu unde a primit domeniile arhiducelui Iosif care vor fi exproclamate sâtenilor, apoi dsa a vizitat școala de cultură dela Minis.

* După cum am vestit, în județul Roman va avea loc alegerea unui senator.

Ochire în politica lumiei.

In ziua de 15 August c. s'a ținut la Londra cea din urmă ședință a Sfatului țărilor. Obiectul principal al acestui Sfat a fost chestia plății reparațiilor din partea Germaniei.

Un contraproiect prevede o prelungire de termen de plată pentru Germania până la 31 Decembrie 1922. Primul ministru francez d. Poincaré refuză să primească aceasta.

Conferența dela Londra s'a închis fără nici un rezultat. Toate delegațiile s'au declarat pentru prelungirea termenului de plată (pentru Germania) dar d. Poincaré s'a opus din răspuțeri.

Până bine de curând părea sigură desfacerea țării de către Germania. Dar în cele din urmă guvernul central din Berlin (Germania) s'a împăcat cu cel din München (Bavaria): simțimentele patriotice au învins asupra celor separatiste (de desfacere).

In Orient (Răsărit) se ivește nouj încercăturimeidioasă pentru pacea lumiei. Războiul greco-turc nu s'a sfârșit și amenință să intre într-o fază rămeidioasă. Grecii fac mari concentrații de trupe de-a lungul liniei dela Ceatolea (cea din urmă linie de separare a Constantinopolului) pentru cucerirea arigradului. Marile puteri și-au trimis si ele pe aci și recomandă Grecilor să se astâmpere să încunjure o încercare între armatele grești și detașamentele marilor puteri din tinutul balgei, pentrucă — spune o notă a marilor puteri — într'un astfel de caz, Grecia va avea să poarte urmări serioase.

Nefericirea Rusiei nu este mare numai din cauza regimului nefast, ci și din cauza unor urgite ale naturii neînchipuite. Un raport al lui Nansen anunță că un nor de lăcuste a năvălit întreaga recoltă în regiunea Samarei și că mai într'un sat s'au evaluat 36 tone de lăcuste. nouă groaznică foamete amenință mult încerta Rusie.

Ș T I R I.

CALENDARUL SAPTĂMĂNEI.

August, 31 zile.

Ziua	Calendar		Numele sfinților și serbătorilor	Insemnări
	n.	v.		
Luni	31	8	P. Emilian	Mersul vremii: călduri, senin.
Marți	22	9	Ap. Matia	
Merc.	23	10	M. Laurențiu	Soarele: răsare la 5 ore apune la 7 și 30 min.
Joi	24	11	M. Eaplu	
Vin.	25	12	Foțice	Luna: 17 (4), pătrăral din urmă.
Sâmb.	26	13	C. Maxim	
Dum.	27	14	P. Miclea	

Dum. a 12-a d. Rusaliu, Ev. Mateiu gl. 3, voscr. 1.

Festivități la Băile-Moneasa.

— La 20 l. c. Duminecă la Băile-Moneasa se va aranja o festivitate mare de parcă în favorul invalizilor, orfanilor, și văduvelor de războiu. Patronii festivității sunt d-nii Dr. Mihai Marcus, Dr. Eugen Beleş, Dr. Ioan Robu, Gh. Manu, Ovidiu Gritta, Frederic Koromzay și Dr. Traian Păscuțiu.

Program variat. Concert artistic și petrecere cu dans. Festivitatea va oferi tot felul de atracțiuni.

Direcțiunea Căilor Ferate Unite Arad și Cenad asigură reușita și prin faptul că pune la dispoziția publicului călător tren cu reducere de 50%.

Trenul special pleacă din Arad la 20 l. c. dimineața la orele 7.53 și sosește la Moneasa la orele 1. De aici pleacă îndărăpt în 21 dimineața la orele 3 și sosește la Arad la orele 7 și 42 minute.

Biletele se vor scoate pentru trenul special în Arad pentru clasa III. până la Șebis. în Șebis până la Moneasa. Aceste vor fi valabile și retur.

Astfel taxa de călătorie dela Arad până la Moneasa și retur costă 23 lei.

— Comitetul județan din Timișoara al „Astreii” invită cu dragoste românească pe toți Românii de înimă la adunarea generală ce se va ținea în 12/24 și 12/25 Septembrie a. c. la Timișoara, în cadrelor unor mari serbări culturale.

Toți aceia, cari doresc să fie încartiruți pe aceste două zile, să grăbească a se anunța de pe acum la d. dr. V. Mercea, avocat, Timișoara str. Eminescu nr. 5.

— Pentru cea din urmă oară atragem atențiunea dlui diriginte postal Bulzan asupra neglijenței condamnabile și a reavointei factorilor postali ai dsale, cari împiedică și zădărnicesc răspândirea gazetei noastre. Este o crimă ceace se comite față de noi, cari plătim dări grele Statului, iar în schimb sluibasi de-ai Statului ne fură munca noastră cinstită și împreună cu mari și grele sacrificii. — Dacă nu găsim dreptate, ne-o vom face noi singuri.

— Ioan A. Musca, paroh ort. rom. în Govosdia, după scurte și grele suferințe a răposat în 13 August c., în vrâsta de 43 ani și în al 17-lea an de preotie. A fost înmormântat în 14 August a. c. în cimitirul de sus din Arad. Odihnească în pace.

— A. S. R. Principesa Elisabeta și sotul său prințul Gheorghe al Greciei se află la noi. După ce va sta câteva zile la Sinaia, se va duce la Piatra-Neamt, iar de acolo la reședința regală dela Bicz, unde clima este mai dulce și unde prințesa Elisabeta va rămâne mai mult timp.

— Ministerul de interne dela București a primit dela Soroca următoarea știre: Postul fix de grăniceri din comuna Atachi (Basarabia) a fost atacat de o bandă de bolșevici, cu 28 focuri de armă. Grănicerii au ripostat. Victime nău fost.

— In ziua de 19 August a. c., se va sărbători în chip deosebit la Mărășești aniversarea mare biruinți din acea localitate istorică.

— ANUNT SCOLAR. Referitor la începerea anului școlar 1922/1923 la liceul „Eleza Ghiba Birta” din Arad, ministerul instrucțiunei publice a dispus următoarele: Exam. de corigentă se țin în 1—2 Sept. c.; exam. particulare se țin în 4—5 Sept. c.; exam. de primire pentru cl. I. se țin în 6 Sept. c. Inscriserile se fac în 7—8—9 Sept. c. Deschiderea anului școlar 1922/1923 în 10 Sept. c. Cursurile vor începe în 11 Sept. 1922.

— Din cauza surpărei vilei sale din Gordone, poetul italian D'Annunzio a fost grav rănit la cap.

— Muncitorul Ion Pascu din Arad a fost surprins de trenul-tramvaiu; roțile i-au tăiat brațul stâng și l-au rănit grav la cap și picioare.

— In comuna Grosi (jud. Arad) Iosif Luca a fost ucis cu lovituri de cionag, iar în Bocșig Gh. Chiș a fost împușcat.

— Cu prilejul controlului socotelilor la perceptoratul din Șiria s'a descoperit o lipsă mare în bani. Casierul Schiff a fost suspendat. Cercetările continuă.

— La o familie română din Arad se primesc doi băieți în vipt și cvartir. — A se adresa la Agentia „Argus”, sub Révaj Nr. 6.

— O familie română bucuresteană din Arad primește în vipt și cvartir doi băieți de pe clasele I sau II-a. — A se adresa la agentia „Argus”.

— CONCURS, pentru ocuparea postului de copist(a) la „Aziul de copii al statului din Timișoara” dotat cu leafă de bază 250 Lei și accesoriile legale (de prezent indemnitatea de scumpete 397.50 Lei și banii de cvartir). Cererile instruate cu extrasul de naștere și certificatul școlar se vor trimite Direcțiunei Azilului până la 1 Septembrie 1922. — Direcțiunea.

x ASIGURATI-VĂ AVEREA SI VIATA la institutul de asigurare și reasigurare original român „ASTRA” în Arad, Bulev. Regele Ferdinand I. (József-föherceg-ut) nr. 19. I. de oarece institutul fiind afară din cartel vă putem face asigurări cu prețurile cele mai moderate și condițiunile cele mai convenabile.

x Ca să cumperj casă, pământ, vie, prăvălie, hotel, cafenea, restaurant, cârciumă; ca să obții împrumuturi de bani; ca să ai un act sau o scrisoare bine tradusă în românește sau orice altă limbă; dacă vii în Arad și ai vr'o afacere urgentă de isprăvit dacă ai anunturi pentru orice ziar din țară; dacă ai de afisat ceva urgent, adresează-te numai agentiei „ARGUS”, singura agentie din Arad provăzută cu serviciu de COMISIONAR „BOY” cu BICICLET, care execută totul repede, cu deplină garanție și în condițiunile cele mai avantajoase. — Agentia „ARGUS” comisionar „BOY”, Arad str. Eminescu Nr. 1.

Economie.

Târgul de cereale (bucate) din Arad

— 18 Aug. 1922.

Grâu (n.) 1 măjă metrică (100 kgr.)	Lei 430 - 460
Ovăș	400 - 420
Porumb (cucuruz) (100 kgr.)	430 - 440
Secară	370 - 380
Orz	380 - 400

Făină.

Făină No. 10 (1 kgr)	7.20
Făină pentru fertură	6.80
Făină de pâine	5.50
Tărâte	5.00

Cetitorule, când primești gazeta, gândește-te să plătești și abonamentul!

CINEMATOGRAFE.

Apollo.

In 20—21 August, Duminecă și Luni: UN VI-FOR IN BAZAR burlescă americană în 2 acte. BUNICUL GLOND, dramă de artiști în 4 acte. Cu: Charles Wilkens. — In 22—23 August, Marți și Miercuri: O MONDENĂ TINERĂ, roman în film în 4 acte. — In 24—25—26 August, Joi, Vineri și Sâmbătă: Romanul lui M. Shonau și H. Fredall CLUBUL DE AUR. Roman în film în 4 acte. Cu: Mady Cristians.

Urania.

In 20—21—22 August, Duminecă, Luni și Marți: Film Apollo. CARTEA ESTEREI un episod legendar din istoria evreilor în 5 acte. Cu: Stella Harf. — In 23—24 August, Miercuri și Joi: MISTERIOASA FATĂ DIN SPUME. Piesă dramatică în 5 acte. Cu: Anita Steward. — In 25—26—27 August, Vineri Sâmbătă și Duminecă: SĂRUTUL UNUI MORT, dramă din viața aristocraților în 5 acte.

Nr. 33/ex, 1922.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor jud. regesc, prin aceasta publică, că în urma deciziei judecătorești de ocol Nădlac Nr. G. 603/3—1922 în favorul următoarei Maria Iosif Hartmann născută Feješ pentru încasarea creanței de 286 Lei capital și accese decide termen de licitație pe 31 August 1922 orele 11 înainte de masă în comuna Nădlac, sub Nr. casei 1702 unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară mobile din casă și rechizite pentru 2 cai, prețuite total în Lei 3100.

Această licitație se va ține în înțelesul legii și în favorul următorilor Gheorghe Cselovszki și Ștefan Menyjar, pentru încasarea creanțelor de 480 Lei și 78 Lei capital și accesorii.

Nădlac, la 10 August, 1922.

Executor jud. regesc:
I. CRISAN.

ANUNT:

Cu ziua de azi se deschide în strada UNIREI Nr. 4—5 desfacerea vinurilor de MADERAT din ville GR. ALEVRA în angră, în detași și cu sticla. — Comandele se transportă și la locuință.
— Cu stimă: S. HABER.

La LUDOVIC BAUMANN

MARE COMERCIANT DE BUTOAE
Arad, Strada Iosif Vulcan (Kazinczy) 11
se găsește de vânzare BUTOAE începând
dela 15 Litri și până la 60 Hecolitri cu
● PREȚURI IEFTINE. ●

Csáki ceasornicar bijutier ceasornicarie și bijuterie

atelier special de
1-al rang de

GRAVOR

ȘI CEASORNICĂRIE

ARAD, vis-à-vis de Primăria orașului, str. Horla (Széchenyi) 1
Cumpăr aur și argint cu preț urcat.

DANIEL KOCH

ARAD, STRADA EMINESCU (DEAK FERENC) 42
Execută aranjamente pentru iluminatul cu
electricitate și transmisiuni electrice și
REPARĂRI cu prețuri foarte ieftine.

Cumpăr brillante,

obiecte de aur și argint cu
prețurile cele mai mari.

IOSIF GARTNER, Arad.
Str. Bratlanu No 2. Pal. Min.

Mare magazin de pielărie și accesorii

I. VAS

pielărie. ARAD, Piața Avram Iancu (Szabadság-ter) 5-6.

SCHIMBARE DE BIROU

Reprezentanța generală a Societății
„Lloydul Român”, Societate ano-
nimă de asigurări generale în Arad

și-a mutat biroul (cântălar) în Str. Unirei
(fostă Făbián Gábor) Nr. 4—5.

Mașini de scris

ATELIER SPECIAL P. TOATE MODELURILE DE
MAȘINI. :-: Accesorii p. orice fel de mașină și mul-
tiplicator. :-: Hârtie și roluri p. mașină și șaplograf.

MIHAI GARTNER

:-: ARAD, IN COLȚ CU STRADA MEȚIANU. :-:

PLAPUME

cusute cu mână, din cloth, cachmier și măt-
suri, mare magazin de stofe „LILION”

IOSIF GLESINGER și FIUL

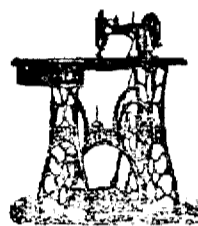
ARAD, str. Mețianu (Forray-u)

Ioan Kóó

Magazin de manufactură
stofe și broboade de cap.

ASORTIMENT BOGAT. —
PREȚURI AVANTAJOASE

Arad, Bulev. Regele Ferdinand I. 3
Filiala Chișineu (j. Arad).

Mașini de cusut PFAFF

gumă CONTINENTAL de Hanovra pe
tru biciclete cu prețuri convenabile
de vânzare numai la: WILHELM HAMME

ARAD, Piața A. Iancu (Szabadság-ter)

Pantofărie nouă

In ARAD, în Palatul Bohus
lângă teatrul „Apollo” în colț,

s'a deschis pantofărie p. bărbați, femei și copii, m
se primesc comenzi și se execută reparațiuni cu p
țuri foarte convenabile. Execută și partea de-asu
de ghete. Cu stimă

IOAN DIRNBEG

EUGEN REISMANN

ARAD, Strada Eminescu Nr. 8. — Telefon:
NUMAI PENTRU VÂNZĂTORI:

Execută totfelul de paltoane (rocuri) țes
din lână pentru femei și fetițe. ȘĂLURI (scu
ȘALURI. CIORAPI speciali pentru copii

Concurență cu cele fabricate din țară și din străinătate

ALEXANDRU IGAR

bijutier Arad,
Palatul Minorilor.

Mare asortiment
obiecte de argint, or
loage, argint de Chi
alpacca, mar m
brenz și obiecte
tisuțe.

Inf. în anul 1902.

Atelier reparator de covorașe

Totfelul persian, occidental, cara-
manlui și ponevi (scoarțe) națio-
nale, cu prețuri convenabile

Arad, Bulev. Regina Maria 20.

(Palatul Elise Fischer.)

M. A. PASODIAN

IOAN MARIAN

primește tot felul de
lucrări de arhitectură

CONSTRUCȚIE

din nou și reparări de
case. Cu prețurile cele
mai convenabile :-:

BIROU ARAD, STR. FAFRICEI 21 (GYAR-U)

Croitorie modernă p doamne

Am onoare a încunoștința pe on. mea clientelă de doamne
m'am întors din călătoria de studii din străinătate și am
cele mai noi modeluri engleze și franceze pe cari în
gratuit le pun la vedere publică Executăm cu prețuri
venabile și după cele mai noi modeluri totfelul de toalete
specialitatea mea La dorința generală cu începere cel
Sept c. deschid un curs de croitorie pe șase săptămâni
orele de instrucție de trei-ori la săptămână dela orele 6
seara Sâmbăta-ori după ori e modeluri și măsură expedie
prețuri convenabile. Cu deosebită stimă

IOSIF JÄGEL

croitorie modernă p. doamne, Arad, Palatul Minorilor lângă Poșta centrală